

NHÓM GIÁO VIÊN VÀ SINH VIÊN KHOA KIẾN TRÚC VÀ QUY HOẠCH NHẬN GIẢI KHUYẾN KHÍCH CUỘC THI Ý TƯỞNG KIẾN TRÚC “HISTORICAL HANOI 2013”

Lê Quỳnh Chi¹

Nhân dịp Kỷ niệm 40 năm Hợp tác Việt Nam - Italia (Ý), Hội Kiến trúc sư Việt Nam, Hội Kiến trúc sư Genova và Ban Quản lý Phố Cổ Hà Nội kết hợp tổ chức cuộc thi ý tưởng kiến trúc về quảng trường Đông Kinh Nghĩa Thục thuộc chương trình “Historical Hanoi 2013”. Cuộc thi được khởi động từ tháng 6/2013 với sự tham gia của 52 kiến trúc sư Ý và Việt Nam. Các kiến trúc sư tham gia cuộc thi đã thử sức mình trong việc thiết kế một dự án khôi phục Quảng trường Đông Kinh Nghĩa Thục, bắt đầu với phố Đinh Tiên Hoàng và phố Hàng Đào (Hà Nội). Các khu vực thuộc dự án là những điểm rất quan trọng đối với cuộc sống Hà Nội, về giao thông cũng như là điểm tập trung các hoạt động công cộng của người dân. Cuộc thi nhằm thu thập các ý tưởng kiến trúc đáp ứng được việc khôi phục cảnh quan đô thị, kiến trúc, giao thông mà vẫn giữ được yếu tố kinh doanh và thủ công gắn chặt với việc sử dụng không gian công cộng với nhiều chức năng.

Từ tổng số 52 bài dự thi, Ban giám khảo Ý lựa chọn 10 bài, tiếp đó Hội đồng Việt Nam chọn 6 bài đứng đầu. Tối 4/11/2013, Đại sứ quán Ý tại Việt Nam phối hợp với Hội Kiến trúc sư Việt Nam và Hội Kiến trúc sư Genova tổ chức Lễ trao giải. Phương án của nhóm giáo viên và sinh viên Khoa Kiến trúc và Quy hoạch Trường ĐH Xây dựng bao gồm: TS. KTS Lê Quỳnh Chi (giảng viên bộ môn Quy hoạch), Vũ Thành Công, Vũ Đoàn Linh, Đặng Mạnh Cường phối hợp với nhóm kiến trúc sư Ý Cornaro Annarita; De Divitiis Valerio; De Tulio Francesco; Di Mario Alessandro; Cornaro Cristina đã đoạt giải Khuyến khích.

Hình 1. Nhóm giảng viên và sinh viên Trường ĐH Xây dựng lên nhận giải

Phương án của nhóm bao gồm 5 ý tưởng chính:

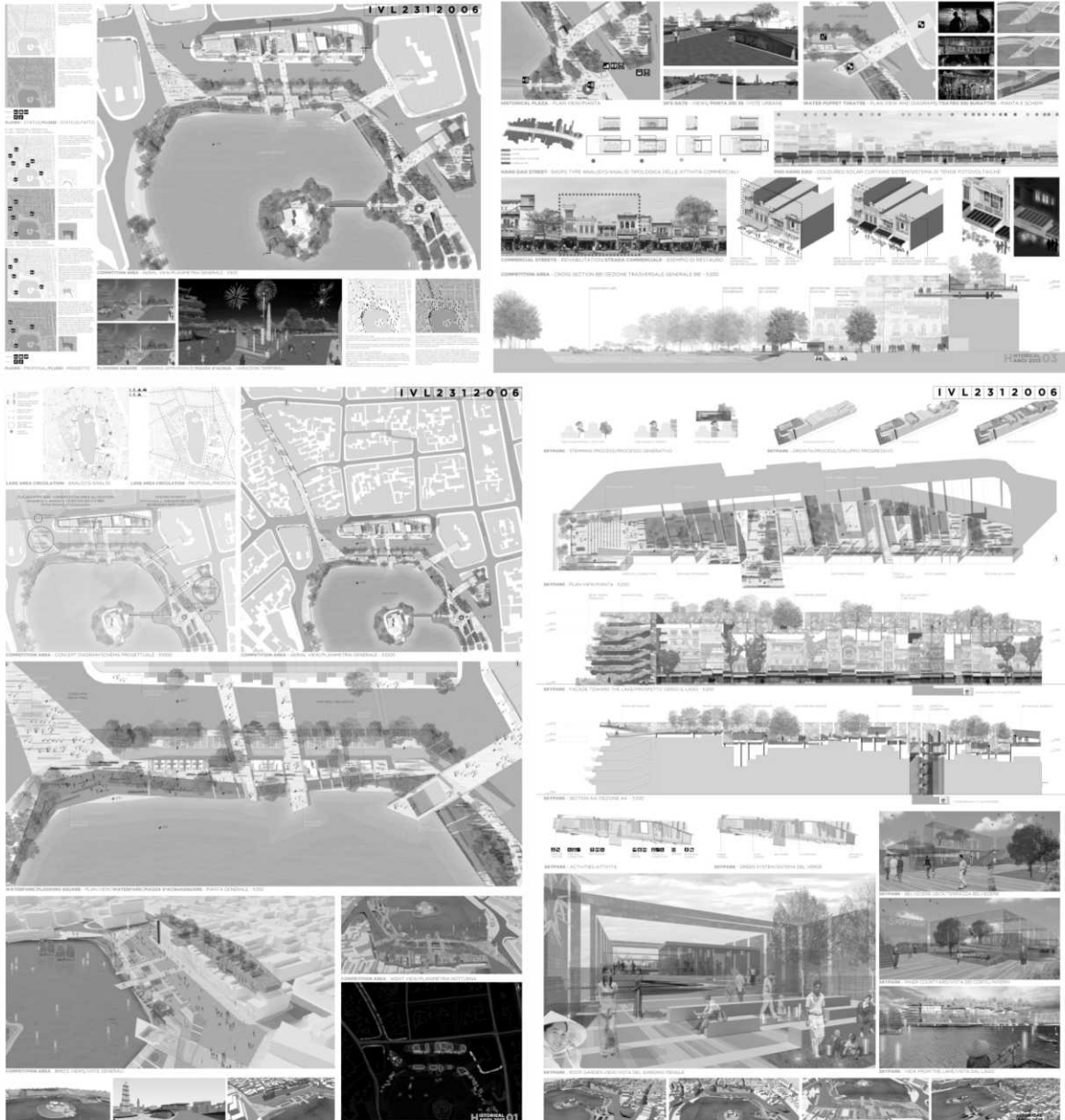
- Nhấn mạnh cấu trúc đô thị (urban pattern) của khu vực, coi đó là hình thái chủ đạo để triển khai thiết kế;
- Tạo dựng công viên nước tại quảng trường Đông Kinh Nghĩa Thục, đưa nước hòa nhập vào cuộc sống đô thị;
- Không gian các công trình trọng điểm bao gồm nhà hát múa rối nước, đền Bà Kiệu, được kéo dẫn để kết hợp với mặt nước Hồ Gươm;

¹TS, Khoa Kiến trúc và Quy hoạch. Trường Đại học Xây dựng. E-mail: lequynhchi233@gmail.com

- Phương án thiết kế cho các tuyến phố coi trọng hình thái kiến trúc lịch sử, kết hợp các can thiệp hiện đại mang hơi thở sự phát triển công nghệ của thế kỷ 21: (a) tạo dựng vườn mái phía trên các ngôi nhà dọc đường Đinh Tiên Hoàng, vừa là không gian công cộng đột phá, vừa cải thiện môi trường đô thị (b) sử dụng công nghệ năng lượng mặt trời cho các mái che dọc tuyến phố Hàng Đào;

- Nhận diện sự biến đổi cảnh quan là đặc trưng độc đáo của khu vực, phương án tạo dựng (a) trải nghiệm về sự biến đổi về không gian nước và không gian giao thông theo thời gian tại quảng trường Đông Kinh Nghĩa Thục (b) trải nghiệm sự biến đổi màu sắc của các mái che dọc trục đường Hàng Đào theo chức năng cửa hàng với mục đích tạo không gian đô thị sống động, tăng cường nội dung thông tin đến người dân, đồng thời khuyến khích hoạt động thương mại truyền thống.

Hình 2. Phương án thiết kế quy hoạch cải tạo khu vực quảng trường Đông Kinh Nghĩa Thục

CUỘC THI “THIẾT KẾ NGÔI NHÀ XANH, THÂN THIỆN VỚI MÔI TRƯỜNG, CÓ CHI PHÍ TIẾT KIỆM NHẤT, CHO NGƯỜI CÓ THU NHẬP THẤP”

Nguyễn Văn Tuyên¹

Cuộc thi “Thiết kế ngôi nhà xanh, thân thiện với môi trường, có chi phí tiết kiệm nhất, cho người có thu nhập thấp” do Viện hàn lâm Kỹ thuật & Công nghệ Đông Nam Á (AAET) tổ chức. Tham gia cuộc thi có nhóm giảng viên và sinh viên Khoa Kiến trúc và Quy hoạch, Trường ĐH Xây dựng bao gồm: ThS. KTS. Nguyễn Văn Tuyên (giảng viên bộ môn Quy Hoạch) và nhóm sinh viên Phạm Văn Chinh, Phạm Thanh Huyền, Nguyễn Văn Tuấn, Nguyễn Đình Long, Vương Văn Thuận, Trần Đình Hòa, Đồng Minh Tâm (Lớp 53KD1). Phương án của nhóm đã nhận được hai giải: giải Khuyến khích của cuộc thi này và giải Ba quốc gia.

Hình 1. Nhóm giảng viên và sinh viên Trường ĐH Xây dựng nhận giải

Cách trung tâm thành phố Hà Nội không xa, những bãi bồi dưới chân cầu Long Biên vẫn còn những người dân làng vạch đang sinh sống trong điều kiện hết sức khó khăn. Điều kiện nhà ở, điều kiện sinh hoạt, mức thu nhập và cơ sở vật chất của họ đều dưới mức trung bình. Nhận thấy nhu cầu tái định cư cho những người dân làng vạch ở đây là rất cấp thiết, nhóm nghiên cứu đã đề xuất một mô hình tái định cư nhằm cải thiện điều kiện sống của những người dân làng vạch.

Nhóm tác giả đã nghiên cứu và có những nhận định quan trọng về điều kiện hiện trạng khu vực thiết kế. Các bãi bồi giữa và ven sông Hồng tại khu vực dưới chân cầu Long Biên chịu ảnh hưởng rất nhiều của mực nước sông Hồng, khi mùa khô thì thiếu nước sinh hoạt, còn mùa lũ thì biến thành làng nổi. Một điều dễ nhận thấy là tất cả ngôi nhà đều rất thấp và từ vật liệu phế thải tái chế và không bền vững. Kết cấu nhà chủ yếu là 16 thùng phuy ở phía dưới có tác dụng làm cho ngôi nhà nổi trên mặt nước. Các cột trong nhà chủ yếu bằng tre hoặc gỗ, sàn và vách làm bằng các tấm đan hoặc cốp ép, mái bằng tôn, fixbo xi măng, vôi bột... tất cả nguyên liệu đều là các sản phẩm phế liệu thu gom được. Không gian trong nhà rất chật hẹp, ngôi nhà to nhất diện tích cũng chỉ từ 18 - 20m². Tất cả không gian sinh hoạt đều không an toàn và đặc biệt nguy hiểm với các em nhỏ. Nghiêm trọng hơn, nguồn nước sinh hoạt thiếu trầm trọng, hầu hết đều lấy trực tiếp từ dòng sông Hồng.

Qua việc nghiên cứu đánh giá hiện trạng, nhóm nghiên cứu đề xuất quy hoạch khu vực mô hình tái định cư mới nhưng vẫn giữ được đặc trưng sông nước cho những người dân làng vạch. Vật liệu sử dụng chính là các phế liệu và vật liệu có sẵn trong khu vực. Không gian ở linh động và tạo lập môi trường ở an toàn trong mùa mưa lũ.

Về tổ chức quy hoạch và kiến trúc, phương án đề xuất xây dựng các nhóm nhà ở, mỗi nhóm nhà gồm 4 ngôi nhà ghép lại. Các nhóm nhà có chung ao nuôi cá, các nhà có thể liên kết hỗ trợ nhau vào mùa lũ. Các nhóm nhà liên kết với nhau bằng hệ thống giao thông bộ và kênh nước đảm bảo giao thông cả mùa khô và mùa lũ.

Về mặt tổ chức không gian quy hoạch, nhóm nghiên cứu đã đề xuất đào 1 kênh nước xuyên qua khu tái định cư. Kênh nước này được kết nối các ao cá trong mỗi nhóm nhà bằng cửa điều hòa mực nước. Kênh

¹ThS, Khoa Kiến trúc và Quy hoạch. Trường Đại học Xây dựng. E-mail: kts.nguyenvantuyen@gmail.com

nước vừa cung cấp nước sạch cho các ao cá, vừa là tuyến giao thông thủy cho người dân quen với sinh hoạt trên sông.

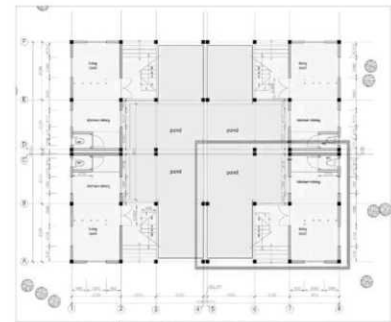
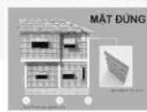
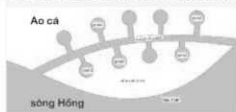
Về việc tạo lập phương thức sản xuất, nhóm nghiên cứu đã đề xuất mô hình tái định cư với khu vực trồng rau sạch, khu vực chăn nuôi riêng biệt tạo nguồn thu nhập ổn định cho người dân. Trong đó chất thải hữu cơ của quá trình sản xuất được tận dụng sản xuất khí Biogas. Năng lượng được thu gom và phục vụ cho phần lớn hoạt động sinh hoạt của cư dân.

Về mặt công nghệ, ngoài việc đề xuất áp dụng mô hình Biogas, nhóm nghiên cứu đã đề xuất áp dụng mô hình lọc nước mưa bằng cây sinh học. Phương pháp lọc nước mưa thành nước sạch đảm bảo cung cấp nước sạch cho toàn bộ hoạt động của cư dân.

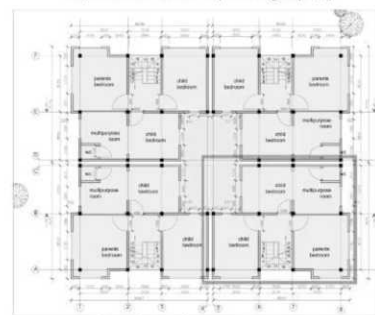
**1 NHÓM NHÀ GOM 4 CÔNG TRÌNH DỰA LUNG VÀO NHAU. LẮP AO CÁ LÀM KHÔNG GIAN LỐI.....
CÙNG NHAU THÍCH ỨNG VÀ CHỜNG LẠI THIÊN TÀI,**

KÊNH DẪN NƯỚC - Tạo lập không gian sống mới mà không làm mất đi tập tục sông, sản xuất của người dân làng chài
Kênh dẫn nước sông vào trong các ao cá trong mỗi nhóm nhà. thay nước cho hoạt động nuôi trồng thủy sản, vì khí hậu

MẶT BẰNG TẦNG 1 (4 nhà ghép lại)

MẶT BẰNG TẦNG 2 (4 nhà ghép lại)

Hình 2. Mô hình quy hoạch kênh nước và kiến trúc một nhóm nhà ở tái định cư

Kết quả của phương án dự thi được các thành viên giám khảo đánh giá rất cao về mặt nghiên cứu, trong đó phương án thành công ở các giải pháp chính sau:

- Xây dựng mô hình sản xuất vườn - ao - chuồng trong 6 tháng mùa khô giúp cải thiện đáng kể thu nhập của người dân.
- Xây dựng khu vực vườn trồng rau vừa đảm bảo khả năng tự cung tự cấp một phần lương thực cho các hộ gia đình, vừa là nguồn thu lợi nhuận ổn định cho họ.
- Tạo lập hệ thống ao nuôi cá trê mang lại cho người dân thu nhập khá ổn định. Cá trê là loại cá dễ nuôi, sống trong môi trường ít sáng. Là loài ăn tạp, tận dụng phụ phẩm từ nông nghiệp hoặc thức ăn thừa từ các quán ăn quanh địa bàn Hà Nội, diện tích ao là 21 m²/hộ, trung bình lợi nhuận kinh tế từ việc nuôi cá trê là 750.000 VND/hộ/tháng.